

Dar święceń

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- omówienie skutków sakramentu święceń;
- przedstawienie sakramentu święceń jako pomocy w realizacji powołania do miłości i służby.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wskazuje na sakrament kapłaństwa jako na sakrament w służbie komunii;
- wyjaśnia, kto może przyjąć sakrament święceń;
- wskazuje trzy stopnie sakramentu święceń;
- wyjaśnia, jakie skutki płyną z przyjęcia sakramentu święceń;
- wymienia zadania biskupów, prezbiterów i diakonów.

Pojęcia i postaci

biskup, prezbiter (ksiądz), diakon.

Wartości

miłość bliźniego, tworzenie wspólnoty.

Metody i środki

pogadanka, miniwykład, rozmowa kierowana, uzupełnianie tabeli, praca z podręcznikiem.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Ojcze nasz.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę znał skutki sakramentu święceń; będę umiał wyjaśnić, jakie zadania mają biskupi, prezbiterzy i diakoni; będę wiedział, kto może przyjąć sakrament święceń.

Metoda – pogadanka. Nauczyciel prosi uczniów, żeby wymienili, o jakich sakramentach uczyli się na poprzednich lekcjach oraz jak były te sakramenty pogrupowane. Jeżeli uczniowie nie są w stanie samodzielnie odpowiedzieć, nauczyciel przypomina, że chodzi o sakramenty uświęcenia (chrzest, Eucharystia i bierzmowanie) oraz o sakramenty oczyszczenia (sakrament pokuty i pojednania oraz sakrament namaszczenia chorych). Nauczyciel pyta, jakich sakramentów jeszcze brakuje w tym zestawieniu. W razie potrzeby pomaga uczniom w sformułowaniu odpowiedzi, że chodzi o sakrament święceń (kapłaństwa) oraz o sakrament małżeństwa. Nauczyciel wyjaśnia, że te dwa sakramenty należą do innej grupy – nazwanej sakramentami w służbie komunii. Ci, którzy je przyjmują, proszą Boga o pomoc w realizacji swojego powołania życiowego – czy to w małżeństwie, czy w kapłaństwie.

Metoda – miniwykład. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że sakrament święceń mogą przyjąć tylko ochrzczeni, nieżonaci mężczyźni. Jako jedyny z sakramentów składa się on z trzech stopni. Pierwszy stopień to diakonat, drugi – prezbiterat, trzeci – episkopat (biskupstwo). Każdy ze stopni wiąże się z coraz większą liczbą zadań i obowiązków, a co za tym idzie z coraz większą odpowiedzialnością za Kościół. Każdy, kto przyjmuje sakrament święceń, wiąże się z Jezusem i Kościołem; ma im służyć, nauczając wiary i sprawując sakramenty. W ten sposób buduje się również wspólnotę Kościoła. Dlatego sakrament święceń jest nazywany sakramentem w służbie komunii – w służbie jedności, w służbie wspólnocie.

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel rysuje na tablicy tabelę. Tylko jej pierwsza kolumna jest zapełniona treścią. Następnie uczniowie mają się zastanowić, jak uzupełnić drugą kolumnę (środkową). Uczniowie przed tą lekcją nie muszą znać wszystkich zadań biskupów, prezbiterów i diakonów (część z nich została wspomniana w klasie 5 w lekcji

o strukturze Kościoła). Celem tej metody jest zmotywowanie uczniów do korzystania z wiedzy, którą już posiadają, oraz własnego doświadczenia. Ważna jest na tym etapie rola nauczyciela, który powinien w razie potrzeby naprowadzić uczniów na prawidłowe odpowiedzi, wskazując sytuacje lub miejsca, w których osoby duchowne wykonują swoje zadania. Gdyby uczniowie nie dali rady wymieniść niektórych zadań, na zakończenie nauczyciel sam dopowiada brakujące czynności. Wyjaśnia również, że drugi stopień sakramentu święceń to prezbiterat. Potocznie o prezbiterach mówimy „księża”, ale lepsza nazwa to prezbiter.

Osoba, która przyjęła święcenia...	Główne zadania	Atrybuty
...episkopatu (biskupi)	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedzialność za Kościół - troska o diecezję - wyświęcanie nowych księży i diakonów - konsekracje kościołów - udzielanie bierzmowania 	
...prezbiteratu (prezbiterzy / księża)	<ul style="list-style-type: none"> - odprawianie Mszy Świętych - spowiadanie - namaszczenie chorych - błogosławienie małżonków - udzielanie chrztu - katechizacja dzieci i młodzieży - posługa w domach opieki społecznej, w szpitalach, więzieniach czy zgromadzeniach zakonnych - realizowanie dzieł miłosierdzia 	

...diakonatu (diakoni)	<ul style="list-style-type: none"> - kiedyś: opieka nad ubogimi i wdowami - dziś: głoszenie Ewangelii - mogą sprawować niektóre sakramenty, np. chrzest - pomagają prezbiterom 	
---------------------------	--	--

Metoda – uzupełnianie tabeli. Nauczyciel, prosi uczniów, żeby samodzielnie – na podstawie wiadomości z podręcznika – uzupełnili trzecią, prawą kolumnę tabeli.

Kompletna tabela wygląda następująco:

Osoba, która przyjęła święcenia...	Główne zadania	Atrybuty
...episkopatu (biskupi)	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedzialność za Kościół - troska o diecezję - wyświęcanie nowych księży i diakonów - konsekracje kościołów - udzielanie bierzmowania 	<ul style="list-style-type: none"> - mitra – specjalne nakrycie głowy, które ma przypominać biskupowi o jego powołaniu do świętości - pastorał, który z wyglądu przypomina kij pasterski – biskup przewodzi ludowi Bożemu - pierścień – znak wierności Bogu i Kościołowi

<p>...prezbiteratu (prezbiterzy / księża)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odprawianie Mszy Świętych - spowiadanie - namaszczenie chorych - błogosławienie małżonków - udzielanie chrztu - katechizacja dzieci i młodzieży - posługa w domach opieki społecznej, w szpitalach, więzieniach czy zgromadzeniach zakonnych - realizowanie dzieł miłosierdzia 	<p>- stuła – jest znakiem sprawowania sakramentów we wspólnocie Kościoła</p>
<p>...diakonatu (diakoni)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kiedyś: opieka nad ubogimi i wdowami - dziś: głoszenie Ewangelii - mogą sprawować niektóre sakramenty, np. chrzest - pomagają prezbiterom 	<p>- stuła – założona przez lewe ramię, jest znakiem związania ze wspólnotą Kościoła przez posługę słowa, ołtarza i miłości</p>

Po zakończeniu zadania uczniowie przedstawiają efekty swojej pracy. Nauczyciel sprawdza i koryguje w razie potrzeby odpowiedzi uczniów.

W tej części lekcji nauczyciel może pokazać uczniom zdjęcia biskupa, prezbitera i diakona, wyjaśniając przy tym szczegółowo, jak wyglądają ich atrybuty.

Metoda – praca z podręcznikiem. Nauczyciel wyjaśnia, że sakrament święceń ma pomóc tym, którzy go przyjęli, lepiej służyć innym ludziom. Służba i miłość do drugiego człowieka często wymagają poświęceń. Dlatego biskupi, prezbiterzy i diakoni są wezwani do tego, żeby rezygnować z własnych przyjemności dla dobra innych.

Uczniowie w zeszytach wykonują ćwiczenie 1 z podręcznika.

Podsumowanie lekcji

Bóg sam wybiera – powołuje mężczyzn do pełnienia posługi biskupa, prezbitera i diakona. Przez sakrament święceń wiążą się oni z Jezusem i Kościołem, aby im służyć. Każdy z nich ma własne zadania – inne ma biskup, inne prezbiter, nieco inne diakon. Sakrament święceń pomaga im realizować miłość do Boga, Kościoła i drugiego człowieka.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika (punkt „Dla ducha”).

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- język obcy nowożytny, język mniejszości narodowej lub etnicznej – słownictwo religijne (sakrament święceń, biskup, prezbiter, diakon);
- wychowanie do życia w rodzinie – relacje z innymi ludźmi, budowanie wspólnoty opartej na miłości.